

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ

HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

Neler Öğreneceğiz?

1. Din Hizmetleri
2. Din Hizmetlerini Zorlaştıran Sorunlar
3. Din Hizmetlerinde Hedef Kitle
4. Din Hizmetlerinde İletişim

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

Ülkemizde din hizmetleri denilince aklınıza hangi kurumlar ve faaliyetler gelmektedir?

<https://dogm.meb.gov.tr/>

<http://dkab.meb.gov.tr/>

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

1. Din Hizmetleri

- Din hizmeti, Yüce Allah'ın hidayet rehberi olarak gönderdiği Kur'an'ın mesajlarının Allah'ın elçisi Hz. Muhammed (s.a.v.) aracılığıyla insanlığa iletilmesidir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

- **Amacı;**

İnsanların ahlaki
yönden
gelişmelerine

iyiliğe
yönelmelerine

davranışlarını
güzelleştirmelerine

kötülüğe engel
olmalarına

yardımcı
olmaktır.

DİN ÖRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

- Ülkemizde din hizmetleri görevi, kanunla Diyanet İşleri Başkanlığına verilmiştir.
- Bu görev Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı din görevlileri aracılığıyla yerine getirilmektedir.
- Bu görevliler imam hatip liseleri ve ilahiyat fakülteleri mezunları arasından seçilmektedir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

Din Hizmetinin En Temel Kavramları

<https://dogm.meb.gov.tr/>

<http://dkab.meb.gov.tr/>

1.1. İrşat, Tebliğ ve Davette Genel İlkeler

- **İrşat**; insanlara doğru yolu göstermek, onları uyarmak ve faydalı işlere yöneltmek demektir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

İrşat, gayrimüslimler için onları iman ve İslam'a davet etmek demektir.

İrşat kavramı Müslümanlara yönelik yapılan faaliyetler için de kullanılmaktadır.

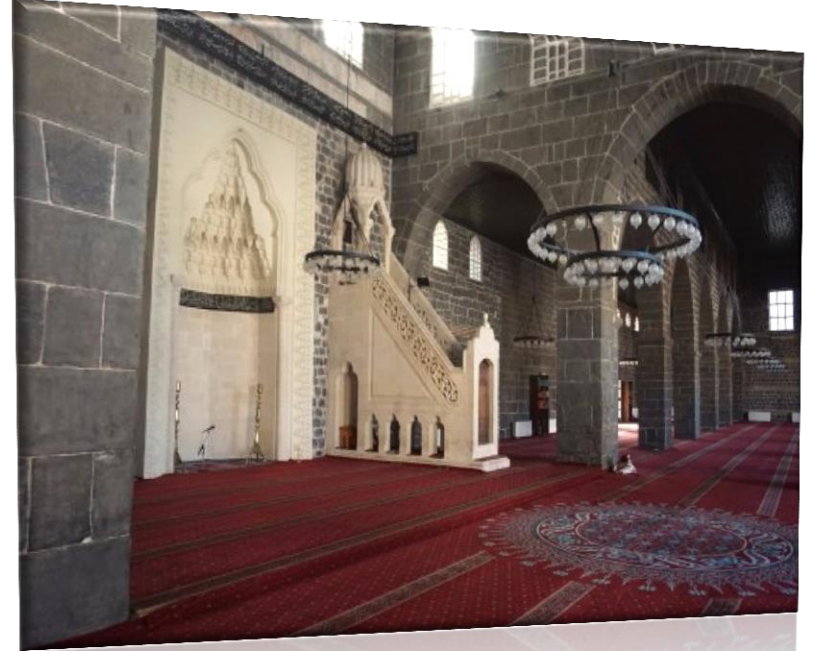
Müslümanlar için ise onlara imanın gereği olan salih amel ve güzel ahlakı hatırlatmaktır.

DİN ÖRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

Hutbe ve vaazlar irşat faaliyetinin en yoğun olarak yerine getirildiği alanlardır.

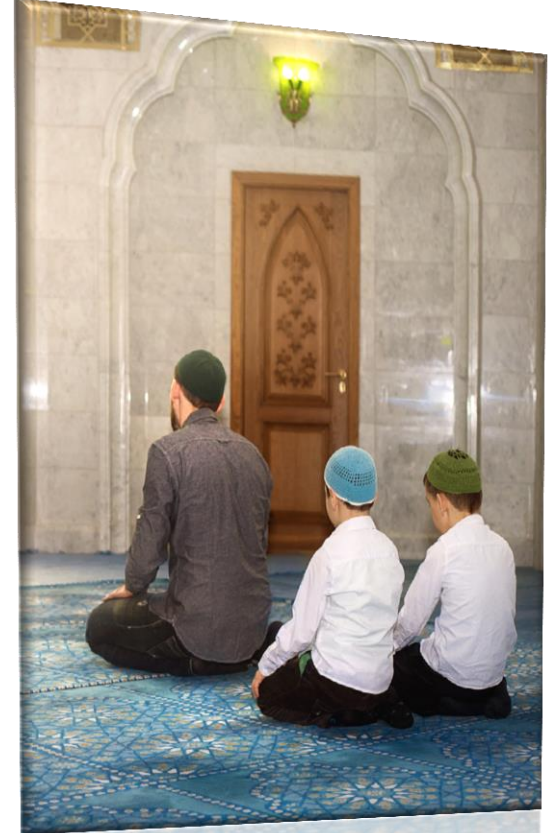

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

- Din hizmetleri alanında görev yapan kişiler, irşat vasıtasıyla İslam'ın insanlara ulaştırılması için çaba sarf ederler.
- Yüce Allah, irşat faaliyetinde bulunan Müslümanların sabır ve namazla kendine sığınmalarını istemiştir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

- **Tebliğ**, sözlükte “ulaştırmak, iletmek, duyurmak ve bildirmek” anlamlarına gelir.
- Terim olarak; Allah’tan gelen ilahi hükümlerin hiçbirini gizlemeden, eksiltmeden ve herhangi bir ilavede bulunmadan insanlara bildirilmesine denir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

- Bütün peygamberler kendilerine vahyedilen emirleri toplumlarına bildirmişlerdir.
- Çeşitli sıkıntılarla karşılaşmışlar ancak hiçbir zaman taviz vermemişlerdir.
- **"Ey Resul! Rabbinden sana indirilene tebliğ et. Eğer bunu yapmazsan, onun elçiliğini yapmamış olursun. Allah seni insanlardan koruyacaktır..."**

<https://dogm.meb.gov.tr/>
<http://okul.meb.gov.tr/>

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

- Her mümin kendi bilgi ve kültür seviyesine göre tebliğde bulunmalıdır.
- İslam dininde tebliğ bütün müminlerin görevidir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

- **Davet**, çağırarak ve dua etmek anlamlarına gelir.
- Terim olarak; İslam'a ve İslam esaslarının uygulanmasına çağrı anlamına gelir.
- Hz. Muhammed, Müslümanlara davet faaliyeti konusunda öğütlerde bulunmuş ve onlara en iyi örnek

<https://dogan.meb.gov.tr/>

<http://dkab.meb.gov.tr/>

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

- “(Resulüm!) Sen, Rabbinin yoluna hikmet ve güzel öğütle çağır ve onlarla en güzel şekilde mücadele et! ...”

(Nahl suresi, 125. ayet.)

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

- Hz. Peygamber davet faaliyetlerini ümitsizlik ve karamsarlığa kapılmadan daima sabır, azim ve inançla sürdürmüştür.
- Müslüman olan veya olmayan akraba ve çevresiyle ilişkisini kesmemiş, davetini sunmak üzere toplantılar düzenlemiştir.

<https://dogm.meb.gov.tr/>

• <http://okul.meb.gov.tr/> İnsanların toplu olarak bulunduğu

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

Din hizmetlerinde önemli olan kavramlar arasında;

Emr-i
bi'l-maruf
ve nehy-i
ani'l-
münker

Cihad

kavramları da
er almaktadır.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

- Cihad, Allah'ın gönderdiği dini esasların yaşanması hususundaki tüm engelleri kaldırmak için mücadele etmektir.
- İslam'a davet ve cihad görevini yürütecek olan kişi davasının dayandığı kesin delillere ve bilgilere sahip olmalıdır.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

- "Emr-i bi'l-maruf ve nehy-i ani'l-münker" iyiliğin hakim kılınması ve yaygınlaştırılması, kötülüğün önlenmesi anlamına gelmektedir.
- Faziletli bir toplumun oluşturulması ve yaşatılması için gösterilen faaliyettir.
- Bu bakımdan cihadın bir türü olarak önem kazanmıştır.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

- “Sizden öyle bir topluluk bulunsun ki -onlar insanları- İslam’a davet etsin; iyiliği emredip kötülükten sakındırsın. Onlar kurtuluşa erenlerdir.”

(Â-i İmran suresi, 104. ayet.)

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

1.2. Din Görevlisinin Nitelikleri

- Din, insanlara dünya ve ahirette nasıl mutlu olacaklarını, yaratılışlarındaki amacı, yaratana nasıl kulluk edeceklerini bildirir.
- Din hizmetlerinde görev alanlar ise din ile insanlar arasında köprü vazifesi alan, dini doğru bir şekilde insanlara ulaştırmakla görevli kimselerdir.
- Bu bakımdan din hizmetlerinin toplumsal hayatta önemli bir yeri vardır.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

- **“Ey Peygamber! Biz seni bir şahit, bir müjdeleyici, bir uyarıcı; Allah’ın izniyle kendi yoluna çağıran bir davetçi ve aydınlatıcı bir kandil olarak gönderdik”**

(Ahzab suresi, 45-46. ayetler.)

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

- Din görevliliğinin gerektirdiği bazı toplumsal özellikler vardır. Bunlar;

Temsil
Gücü

İslam dinini, bütün Müslümanları, bağlı olduğu Diyanet İşleri Başkanlığı teşkilatını ve meslektaşlarını temsil eder.

Hedef
Kitleyi
Tanıma

Din hizmetlerini yürüten kişi muhatap kitleyi iyi tanımalıdır. Muhatapların eğitim seviyesi ve psikolojisi dikkate alınmalıdır.

Toplumsal
dayanışma

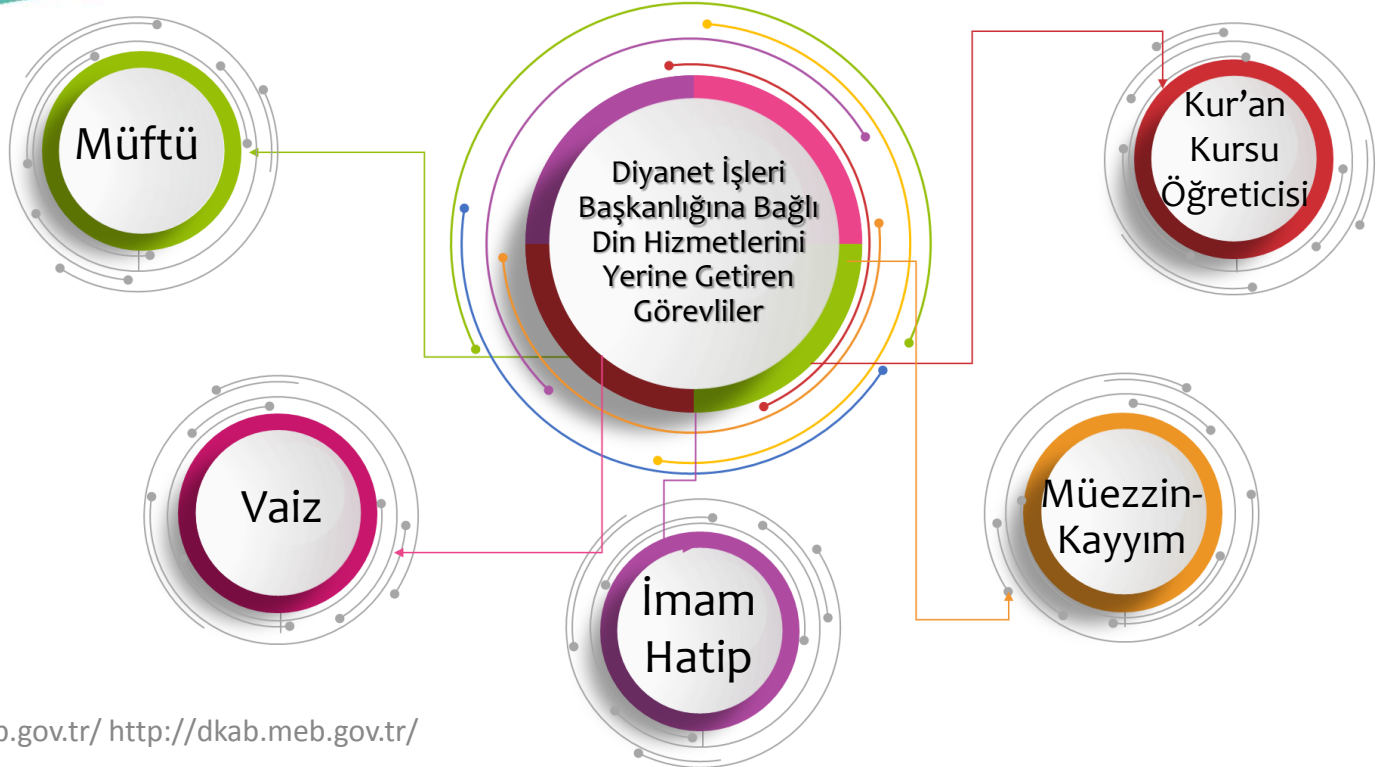
Din görevlileri cami dışında da toplumun her alanına hizmet götürmelidir. Toplumun sevinçlerini paylaşmalı ve sıkıntılarının giderilmesi hususunda çalışmalar yapmalıdır.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

1.3. Din Hizmetlerinde Görevler

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

1.3.1. Müftülük ve Vaizlik

Dinî bir konu hakkındaki soruya verilen cevaba “fetva” denir.

Fetva verecek kimsenin Kur'an ve sünnetin genel ve özel hükümleri ayrıca şer'i delillerden hüküm elde etme yöntemi konusunda yeterli bilgiye sahip olması gerekir.

Müftü “fetva veren” yani fıkhi bir meselenin dinî hükmünü açıklayan kimsedir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

- “Dillerinizin uydurduğu yalana dayanarak, ‘Bu helaldir, şu da haramdır.’ demeyin, çünkü Allah’a karşı yalan söylemiş olursunuz. Şüphesiz Allah’a karşı yalan uyduranlar hiçbir zaman kurtuluşa eremezler.”

(Nahl suresi, 116. ayet.)

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

Vaaz eden kimseye
“vaiz” denir.

Vaaz, iyiliğe teşvik,
kötülüklerden sakındırmak
maksadıyla kalpleri
yumuşatıcı ve dinî vazifeleri
yerine getirmeye özendirici
bir üslup ile öğüt vermektir.

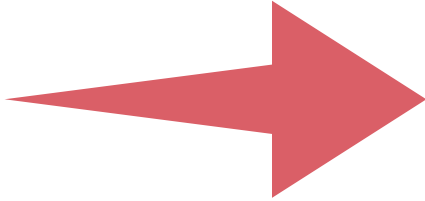
Diyanet İşleri Başkanlığına
bağlı vaizler cami ve mescitler
ile diğer mekânlarda toplumu
dinî konularda bilgilendirmek,
irşat, rehberlik, inceleme ve
araştırma yapmakla görevlidir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

**Biliyor
musunuz?**

Günümüzde vaiz
olabilmek için erkeklerde
ve kadınlarda İlahiyat
fakültesi mezunu olup
Diyaret İşleri Başkanlığı
tarafından yapılan
sınavdan başarılı olma
şartı aranmaktadır.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

1.3.2. İmam Hatiplik ve Uygulaması

- İmam, cemaatin önüne geçip namaz kıldıran kişiye denir. Bu göreve imamlık veya imamet adı verilir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

Hatip, topluluk karşısında etkili ve güzel konuşan, cuma ve bayram namazlarında hutbe okuyan kişidir.

Ülkemizde imam ve hatiplik görevini birlikte yürüten din görevlisine imam hatip denir.

İmam hatipler cami ve mescitlerde din hizmetlerini yürütmek ve dinî konularda toplumu bilgilendirmekle görevlidir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

İmamın cemaat içerisinde en zayıf kişiyi gözeterek namaz kıldırması sünnettir.

1

Müslüman
olmalı

2

Akıllı bulüğ
çağına ermiş
olmalı

3

Erkek olmalı

İmamda
aranan
şartlar

6

Namazla
ilgili fıkhi
hükümleri
bilmeli

5

Fıkhî manada
engelli
olmamalı

4

Kur'an'ı düzgün
okumalı

DİN ÖRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

1.3.3. Müezzinlik ve Uygulaması

- **Müezzin**, “ezan okuyan, kamet getiren” demektir.
- Müslümanlar günde beş defa ezanla namaza davet edilir.
- Müezzinin gür ve güzel sesli olması, ezanı ayakta ve yüksekçe bir yere çıkıp dinleyenlerin tekrarına imkân verecek şekilde yavaş okuması müstehaptır.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

Müezzinlik vazifesi uygulanırken dikkat edilmesi gereken bazı hususlar vardır.

- Ezan ve Kamet okurken, ayakta kıbleye yönelmek
- Ezanı abdestli okumak
- Ezanı minareden okuyorsa, sağdan sola doğru dolaşarak okumak
- “Hayye ale’s-salâh” derken sağa, “Hayye ale’l-felâh” derken sola dönmek.

- Hz. Peygamber (s.a.v.), bir hadisinde müezzinlik görevinin önemine işaret ederek şöyle buyurmuştur:

“İnsanlar müezzinlik yapmanın ve ilk safta bulunmanın ne kadar sevap olduğunu bilselerdi buna ulaşmak için kuraya başvururlardı.”

(Buhârî, "Ezân", 8.)

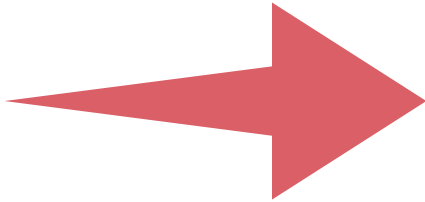

DİN ÖRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

**Biliyor
musunuz?**

İlk müezzin, ezan ve
kameti Hz.
Muhammed'den (s.a.v.)
öğrenen
Bilal-i Habeşi'dir (r.a.).

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

Müezzinlik Görevi

Medine'de

H.z. Bilal-i Habeşi (r.a.)

H.z. İbn Ümmü Mektum
(r.a.)

Kuba'da

H.z. Sa'd b. Âiz el-Karaz
(r.a.)

Mekke'de

H.z. Ebu Mahzure (r.a.)

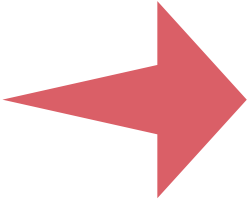
tarafından yerine getirildi.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

**Biliyor
musunuz?**

Eskiden camilerin bakım ve temizliği ile görevli kişilere “kayyim” denilirdi.

Günümüzde camilerde ezan okumakla görevli olan müezzinler aynı zamanda caminin bakım ve temizliğinden de sorumlu oldukları için görev kadroları “müezzin-kayyim” olarak isimlendirilmiştir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

1.3.4. Kur'an Kursu Öğreticiliği ve Uygulaması

- Kur'an öğretimi Hz. Peygamber döneminde başlayan ve günümüze kadar devam eden bir gelenektir.
- Müslümanların, ibadetlerini yerine getirebilecek kadar Kur'an ezberlemeleri ve onu rehber edinebilecek kadar anlamını bilmeleri gerekmektedir.

DİN ÖRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

- “Sizin en hayırlınız Kur’an’ı öğrenen ve öğretendir.”

(Buhârî, "Fezâilü'l-Kur'an", 21.)

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

- Ülkemizde, Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı olarak; Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun olarak okumayı, ibadetler için gerekli sure, ayet ve duaları öğretmek, hafızlık yaptırmak ve Hz. Peygamber'in (s.a.v.) hayatı hakkında bilgiler vermek amacıyla Kur'an Kursları faaliyet göstermektedir.
- Bu kurslarda eğitim ve öğretim faaliyeti için görevli olan kişiler "Kur'an kursu öğreticisi" olarak isimlendirilir.

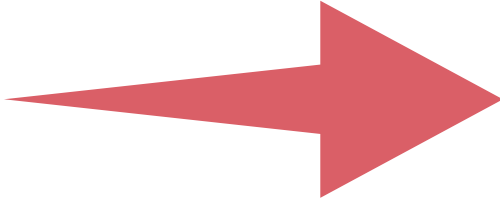

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

**Biliyor
musunuz?**

Din görevlisi cami dışındaki bazı ortamlarda da din hizmetlerini yerine getirmektedir. Bu kapsamdaki resmî görevlerden biri cezaevi din görevliliğidir. Cezaevlerinde din hizmetleri Diyanet İşleri Başkanlığınca yürütülmektedir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

**Dini bilgileri öğrendiğiniz
kimselerde görmek
istediğiniz veya istemediğiniz
davranışlar nelerdir?**

<https://dogm.meb.gov.tr/>
<http://dkab.meb.gov.tr/>

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

2. Din Hizmetlerini Zorlaştıran Sorunlar

- Bir meslek ve hizmet alanı olarak din hizmetlerini zorlaştıran ve engelleyen bazı sorunlar vardır. Bunlar;

Din Görevlisinin Kendisinden Kaynaklanan Sorunlar

- Bilgi yetersizliği
- Mesleğe gereken önemi vermemek

Cemaatten Kaynaklanan Sorunlar

- Cinsiyet
- Yaş
- Kültür

Ortamdan Kaynaklanan Sorunlar

- Fiziksel Konum
- Ses
- Aydınlatma

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

Din görevlisi

Dinî konularda yeterli bilgi birikimine sahip olmalıdır.

Genel kültür bakımından donanıma sahip olmalıdır.

Kendisine yakışmayan ortamlardan ve davranışlardan uzak durmalıdır.

Dürüst olmalı, kibir ve dedikodudan sakınmalıdır.

Cemaati oluşturan kitlenin farklılıklarını gözeterек uygun bir iletişim yöntemi bulmalıdır.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

- Din hizmetlerinin gerçekleştiği ortam, ortaya konan faaliyetlerin başarılı veya başarısız olmasında önemli bir etkiye sahiptir.

Din görevlisi hizmetlerin
sunulduğu mekânın;

fiziksel
konumuna

rutubetsiz
ortamında
olmasına

büyüklüğüne ve
biçimine

ısınma ve
aydınlanmasına

ses düzene

rengine

dikkat etmelidir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

Bir kimseye bir konu anlatırken nelere dikkat etmeliyiz?

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

3. Din Hizmetlerinde Hedef Kitle

- Din hizmetlerinde hedef kitle; farklı kişi ve gruplardan oluşmaktadır.
- Din görevlisi, cemaatini tanımalı, onların ihtiyaç ve beklentilerine doğru karşılık vermeye çalışmalıdır.
- Muhatap kitlenin; yaş, akıl seviyesi, eğitim düzeyi, öğrenme isteği, cinsiyet, düşünce ve beklentilerinin bilinmesi din hizmetlerinin sunumunu kolaylaştırır.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

**Bir konu hakkında
iletişimde bulunurken
nasıl konuşur ve
davranırsınız?**

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

4. Din Hizmetlerinde İletişim

- İletişim ve konuşma becerileri din hizmetlerinde önemli yer tutmaktadır.
- Dinî iletişim, özellikle din görevlileri ve din eğitimcileri aracılığıyla yoğun olarak sürdürülen bir süreçtir.
- Dini yayma, yaşatma amacıyla yapılan her türlü eğitim-öğretim, irşat faaliyeti dinî iletişim örnekleridir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

4.1. İletişimin Temel İlke ve Unsurları

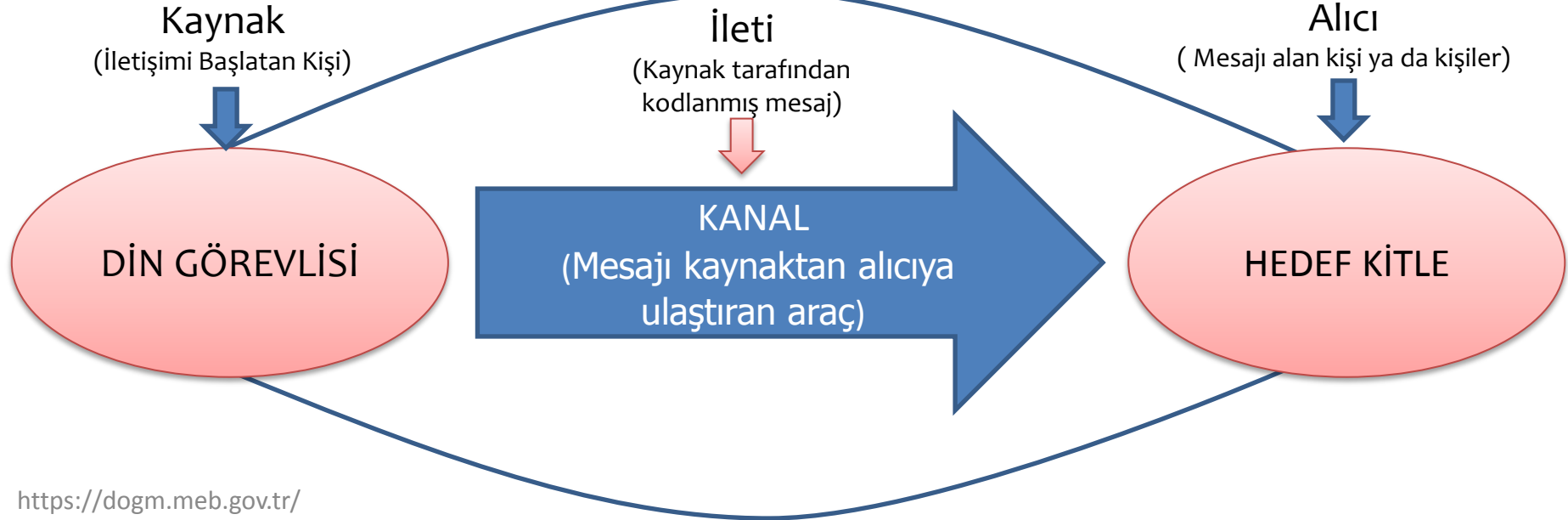
- Mesajın kaynaktan alıcıya ulaşmasını sağlayan kanallara “iletişim araçları” denir.
- Günümüzde din hizmeti sunan kişiler dinin mesajlarını hedef kitleye ileten birer kaynak konumundadır.
- Bu sebeple din görevlisi, daha önce peygamberler tarafından yerine getirilen çok değerli bir hizmet yaptığının bilincinde olmalıdır.

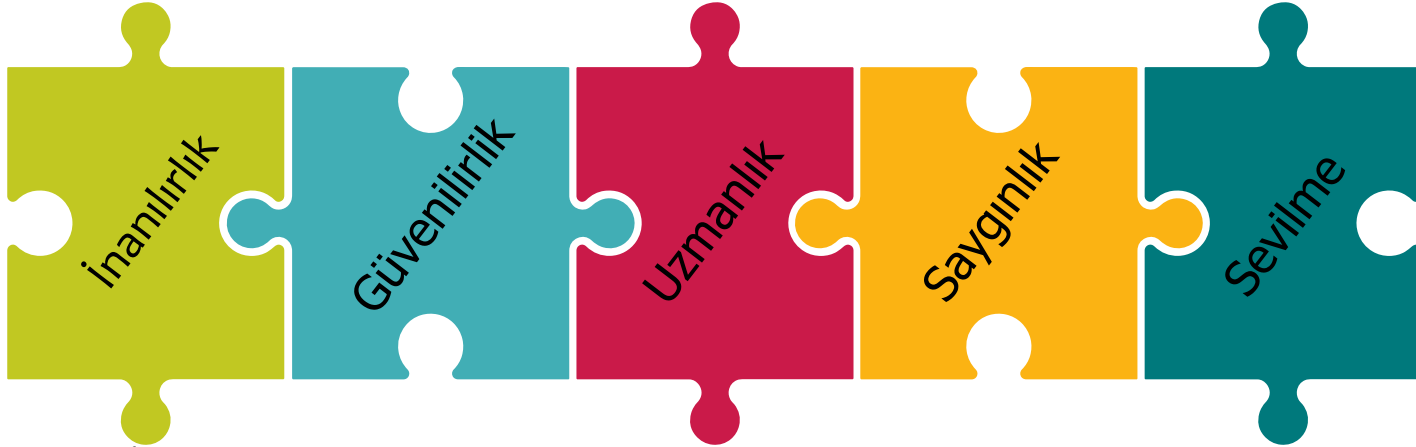
DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

İletişimi Meydana Getiren Unsurlar

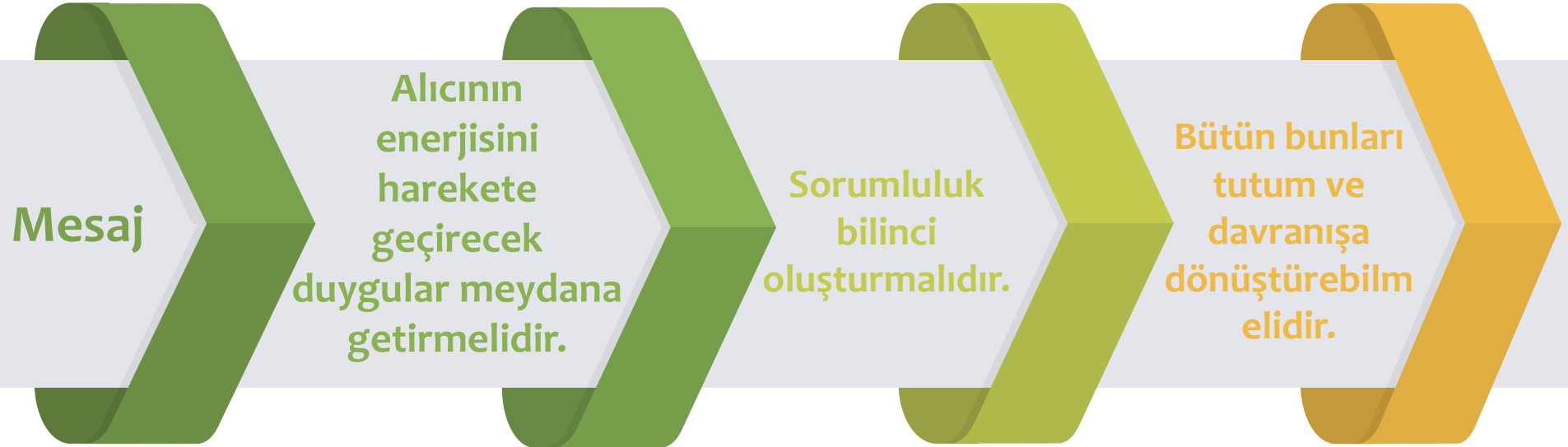
- İletişimde kaynağın alıcılar üzerinde istenen yönde tutum ve davranış değişikliği meydana getirebilmesi için şu özelliklere sahip olması gerekir:

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

Mesajın kolay anlaşılması için konuşmacının yapması gerekenler

Konuyu içeriğine göre somut örnekler vererek açıklamalıdır.

Karşılaştırma yapmalıdır.

Yapılan araştırmalara, uzman görüşlerine yer vermelidir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

4.2. Dinî İletişimde Üslup

Sözlü anlatımda cümlelerin düzgün kurulması ve anlaşılır olması iletişimi kolaylaştırır.

Dinî iletişimde en etkili yol, sözlü iletişim; yani konuşma yoludur.

Din hizmeti sunan kimselerin konuşmaları, dinleyenlerin rahatsız olmayacağı bir üslupta olmalıdır.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

- Yüce Allah, Hz. Musa (a.s.) ve Hz. Harun'u (a.s.) Firavuna gönderirken yumuşak bir üslup kullanmalarını tavsiye etmiş ve şöyle buyurmuştur:

“Ona (Firavuna) yumuşak söz söyleyin. Belki o, nasihat dinler veya Allah’tan korkar.”

(Tâhâ suresi, 44. ayet)

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

- Hz. Peygamber (s.a.v.) insanları Allah yoluna davet ederken, son derece nazik ve sevecen bir tavırla hareket etmiştir.
- Bir kimsede hoşlanmadığı bir şey gördüğünde yüzüne vurmamış, onu insanlar arasında utandırmamıştır.
- Peygamberimiz buyuruyor ki:

“Allah bütün işlerde yumuşak davrananları sever.”

(Ebû Dâvûd, "Edeb", 11.)

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

Dini İletişimde Üslup Nasıl Olmalıdır?

Sözcükler doğru
seslendirmeli

Muhataba değer
verilmeli

Zengin kelime
dağarcığına sahip
olunmalı

Ses etkili bir şekilde
kullanılmalı

Anlaşılmayan üst
düzey dil
kullanılmamalı

Cümleler anlaşılır
kurulmalı

Ölçülü ve nezaketli
olunmalı

Kelime tekrarından
kaçınılmalı

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

4.3. Dinî İletişimde Beden Dili

- El, kol, baş ve vücudun diğer kısımları ile yapılan, jest ve mimiklerle sözlü mesajı destekleyici bedensel mesajlara “beden dili” adı verilir.
- İnsanlar arasındaki iletişimde beden dili önemli bir yere sahiptir.
- Gündelik yaşantımızda çoğu kez farkında olmadan beden dilini kullanır, olaylara ve durumlara bedensel tepkiler veririz.

Beden Dilinde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- Yersiz el, kol hareketleri yapılmamalıdır.
- Gereksiz yüz ifadelerinden, yapmacık jest ve mimiklerden uzak durulmalıdır.
- Ciddiyetten uzak bir tavır sergilenmemelidir.

- Dinî iletişimde kıyafetin rolü de çok önemlidir. Din görevlisi;

Toplumun orta düzeyini aşmayacak şekilde güzel giyinmelidir.

Vücut temizliğine dikkat etmelidir.

Saçı, sakalı düzgün taranmış olmalıdır.

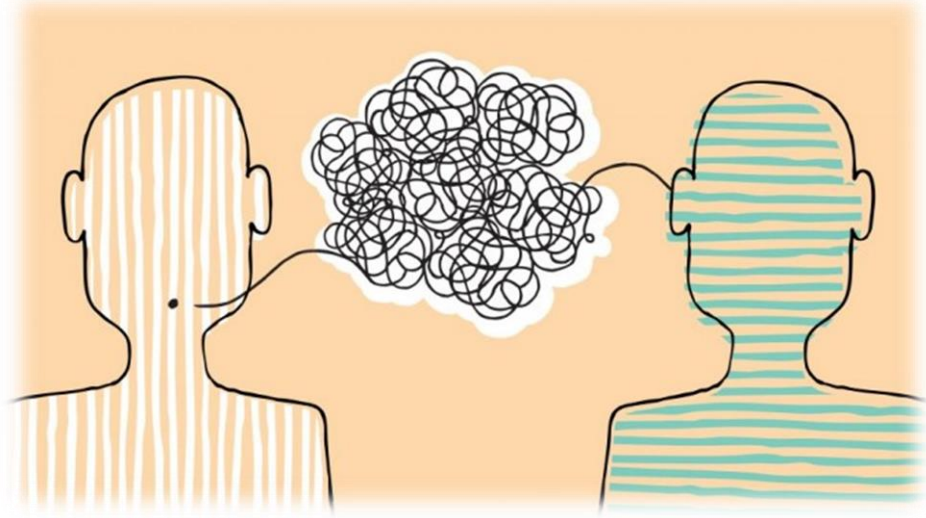

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

4.4. Din Hizmetlerinde İletişim Sorunları

- İletişim, tek taraflı bir faaliyet değildir. Bu yüzden din hizmetleri yerine getirilirken bazı sorunlar ortaya çıkabilir.
- Din görevlisinin, din hizmetleri alanında ortaya çıkabilecek sorunları aşabilmesi için bazı yeterlilikleri kazanmış olması gerekir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

Din görevlisi

İletişim tekniklerini iyi bilmeli ve ve becerilerini arttırmalıdır.

Cümleleri yerinde ve zamanında kullanmalıdır.

Cemaatten gelecek sorulara karşı hazırlıklı ve anlayışlı olmalıdır.

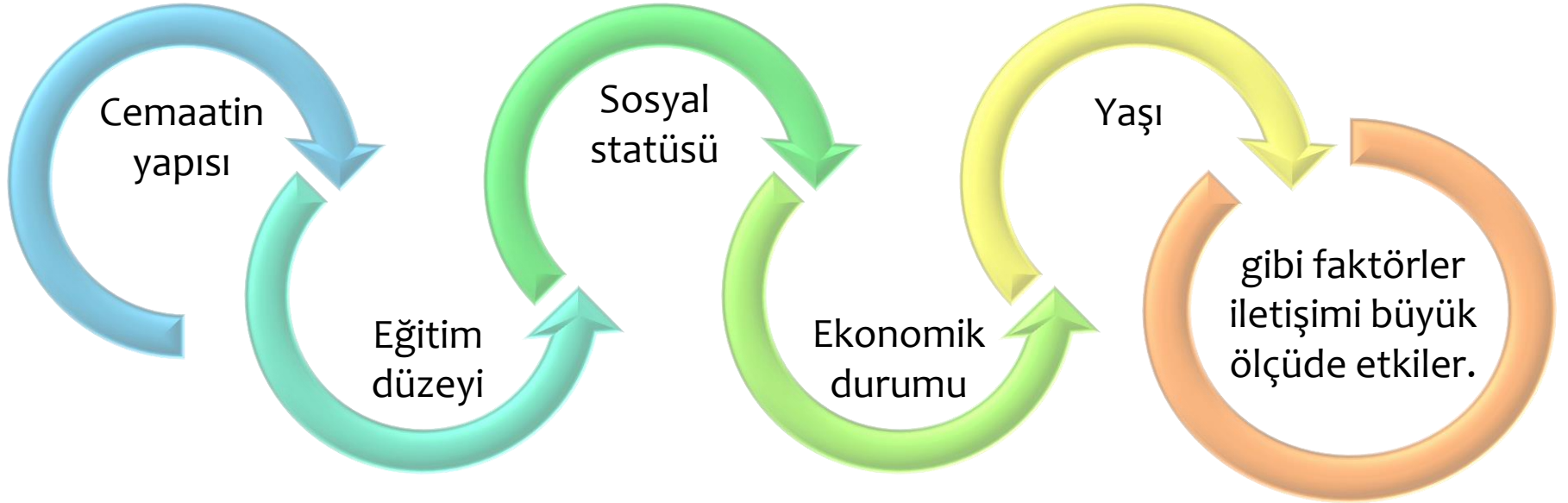
Muhataplarına karşı yerinde ve güzel hitapta bulunmalıdır.

Kendisi ile cemaat arasında sevgi, saygı ve hoşgörüyeye dayalı bir iletişim kurmalıdır.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

- Cemaat arasındaki bazı kişi ya da kesimlerin din görevlisine karşı önyargılı olmaları, verilen her türlü mesajın yanlış anlaşılmasına veya yanlış yorumlanmasına sebep olabilir.

Ünitemizi Değerlendirelim

1. Din hizmetinin amacı nedir?
2. Din görevlisinde bulunması gereken özellikler nelerdir?
3. Müftü, vaiz, imam hatip, müezzin kime denir?
4. Din hizmetlerini zorlaştıran sorunlara örnek veriniz.
5. Dinî iletişimde üslubun önemini kısaca açıklayınız.
6. Beden dilinde dikkat edilmesi gereken hususlar nelerdir?

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

Cevaplayalım

1. Ahmet Bey din görevlisi sınavlarına hazırlanmaktadır. Mesleki ve güncel bilgiler konusunda eksikleri kapatmakta ve bu görevi güzel bir şekilde yapacağını düşünmektedir. Ayrıca bu görevi nasıl güzel bir şekilde yapacağını anlatmaktadır. Çevresindeki herkes bu görevi çok istediğinin ve bu niyetinde samimi olduğunun farkındadır.

Bu parçadan hareketle din görevlisi adayı olan Ahmet Bey'in taşıması gereken kişisel özelliklerden hangisi yoktur?

- A) Mesleki ve güncel bilgiye sahip olmak
- B) Mesleği isteyerek yapmak
- C) Görevi benimsemek
- D) Gösteriştan uzak olmak
- E) İhlas ve samimi olmak

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

2. Veli küçük yaşta Kur'an eğitimi almış ve hafız olmuştur. Akıllı ve zeki bir çocuk olan Veli, fıkıh alanında da kendini geliştirmiş ve özellikle namazla ilgili fıkhi hükümleri çok iyi öğrenmiştir. Herhangi bir engelli bulunmayan Veli, babasının köyüne gittiğinde oradaki cami cemaati öğle namazının farzını onun kıldırmasını istemiştir. Fakat imam, Veli'nin cemaate imamlik yapamayacağını ifade etmiştir.

Bu parçaya göre İmam, neden Veli'nin imam olmasına karşı çıkmış olabilir?

- A) Akıllı bir Müslüman değildir.
- B) Ergenlik çağına gelmemiştir.
- C) Kur'an kıraati düzgün değildir.
- D) Fıkhi manada engelli bulunmaktadır.
- E) Namazla ilgili hükümleri bilmemektedir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

3. Müezzin ezan okuyan ve kamet getiren kişiye denir (I). Bir kimsenin müezzin olabilmesi için erkek, ergenlik çağına gelmiş, akıllı ve takva sahibi bir Müslüman olması gerekir (II). Müezzin vazifesini yerine getirirken bazı hususlara dikkat etmelidir. Örneğin ezanı ve kameti okurken ayakta ve kibleye yönelerek okumalıdır (III). Ezanı abdestli okumalıdır (IV). Ezanı minareden okuyorsa sabit bir yerden okumalıdır (V). Ayrıca müezzinin gür sesli olması ve ezanı yavaş okuması şarttır (VI).

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerden hangisi veya hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız V
- C) I ve III
- D) II ve IV
- E) V ve VI

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

4. Bir meslek ve hizmet alanı olarak din hizmetlerini zorlaştıran ve engelleyen bazı sorunlar vardır. Bu sorunlar din görevlisinin kendisinden, cemaatten veya ortamdan kaynaklanabilir.

Aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklı bir sorunla ilgilidir?

- A) Yeterli bilgiye sahip olunmaması
- B) Mesleğe gereken özenin verilmemesi
- C) Cemaatin ihtiyaçlarını göz ardı edilmesi
- D) Hedef kitlenin farklılıklarının gözetilmemesi
- E) Ses ve aydınlatma sistemlerinin yetersiz olması

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

5. Dinî iletişimde en etkili yol, sözlü iletişim; yani konuşma yoludur. Bu yüzden dinî iletişimde üslup çok önemlidir ve bazı hususlara dikkat edilmelidir. Örneğin;
- I. Muhataba değer verilmelidir.
 - II. Cümleler anlaşılır ve net olmalıdır.
 - III. Ses etkili bir şekilde kullanılmalıdır.
 - IV. Mübalağalı cümlelere yer verilmelidir.
 - V. Zengin kelime dağarcığına sahip olunmalıdır.

Bu parçaya göre numaralandırılmış örneklerden hangisi yanlıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÜNİTE / DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM

Hazırlayanlar

Furkan ÖZÜDOĞRU, Hatice Büşra PAKSOY, Dilek MENKÜÇ,
Elif Emine DİRLİK

Redaksiyon

Nihal SOYDAŞ

Tasarım ve Düzenleme

Hanife KOYUTÜRK